

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-09.0313, 31 maart 2009, zie www.examenblad.nl).

Deze regeling blijft ook na het aantreden van het College voor Examens van kracht.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de *Regeling beoordeling centraal examen* van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 50 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld.

- 1 Bij de tekst(en) met vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.
- 2 Bij de samenvatting is het de kandidaat niet toegestaan informatie-elementen in telegramstijl weer te geven. Voor een informatie-element dat geheel in telegramstijl is weergegeven, dienen geen scorepunten te worden toegekend. Voor een informatie-element dat gedeeltelijk in telegramstijl is weergegeven, kan maximaal de helft van het aantal scorepunten worden toegekend.

- 3 Indien door de kandidaat tussen twee informatie-elementen een aantoonbaar onjuist (onlogisch) verband wordt gelegd, dient voor ten minste één van beide informatie-elementen geen score te worden toegekend.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het antwoordmodel) niet meegeteld.

Tekst 1

1 A

2 C

3 B

4 **maximumscore 2**

Twee van de volgende:

- voorzien in de behoefte aan zoutwatervis
- gebruik van zoet water beperken
- de boeren een ander gebruik van hun grond aanbieden / de boeren een hoger rendement van hun grond laten behalen

per juist doel

1

5 **maximumscore 1**

- zonder vervuiling van het zeewater met meststoffen
- zonder gebruik van antibiotica
- zonder gebruik van gemalen visresten of vismeel / zonder de zeeën leeg te hoeven vissen / zonder het gevaar te lopen dat de vis uitsterft

Indien minder dan drie juiste elementen

0

6 A

7 **maximumscore 1**

(Ze zeiden:) U denkt toch niet dat wij het land dat we na de watersnoodramp met veel moeite geschikt hebben gemaakt voor de akkerbouw, weer laten verzilten? (regels 130-134)

Vraag	Antwoord	Scores
8	maximumscore 1 de natuurlijke kringloop nabootsen (regels 105-106)	
9	D	
10	B	
11	A	

Tekst 2

- 12 maximumscore 10**
In een goede samenvatting komen de volgende elementen voor.
- 12.1 maximumscore 1**
Hoe wordt het wachten beleefd door mensen? / Is er verschil tussen feitelijke wachttijd en gevoelswachttijd?
- 12.2 maximumscore 1**
feitelijke wachttijden en gevoelswachttijden / bij treinreizigers de feitelijke wachttijd vergelijken met de gevoelswachttijd
- 12.3 maximumscore 1**
De gevoelswachttijd was gemiddeld tweeëneenhalf keer zo lang als de feitelijke wachttijd.
- 12.4 maximumscore 1**
's Avonds neemt de gevoelswachttijd af door muziek.
- 12.5 maximumscore 2**
- Prettige stoffen (bevorderen de productie van dopamine en) verkorten de gevoelswachttijd 1
 - De gevoels(wacht)tijd neemt toe als we ons richten op het wachten 1
- 12.6 maximumscore 2**
- File is een prettige pauze tussen het werk en de situatie thuis / File is een welkom rustmoment.
 - In de file kunnen de hersenen achterstallig werk doen.
 - In de file gaan de hersenen nadenken over de nabije toekomst.
- Indien drie redenen goed 2
- Indien twee redenen goed 1
- Indien minder dan twee redenen goed 0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12.7 maximumscore 1

File is de ideale plek om tot rust te komen.

12.8 maximumscore 1

Je kunt technieken uit yoga en meditatie gebruiken om de rust te bevorderen / om je aandacht naar het lichaam te sturen.

12.9 Regeling met betrekking tot woordgrensoverschrijding

Voor de eerste overschrijding met 10 woorden dienen geen scorepunten te worden afgetrokken. Voor elke volgende overschrijding dient per 10 woorden steeds 1 scorepunt te worden afgetrokken tot een maximum van 10 scorepunten. De toepassing van de aftrekgeregeling kan overigens nooit leiden tot een score lager dan 0 bij deze opgave.

Schematisch:

141-150: 0 scorepunten aftrek;

151-160: 1 scorepunt aftrek;

161-170: 2 scorepunten aftrek;

171-180: 3 scorepunten aftrek;

181-190: 4 scorepunten aftrek;

191-200: 5 scorepunten aftrek;

201-210: 6 scorepunten aftrek;

211-220: 7 scorepunten aftrek;

221-230: 8 scorepunten aftrek;

231-240: 9 scorepunten aftrek;

meer dan 240: 10 scorepunten aftrek.

NB In het programma WOLF vermeldt u de score van de kandidaat op elk van de acht afzonderlijke inhoudselementen bij de labels 12.1 tot en met 12.8. Bij label 12.9 voert u de aftrekpunten voor de woordgrensoverschrijding in als een positief getal.

Tekst 3

13 C

14 A

15 C

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 4

16 D

17 D

18 D

19 A

20 B

21 C

22 **maximumscore 1**

“Deze industrie stimuleert die ook aan alle kanten.” (regels 64-66)
of

“Via reclame wordt ons voorgehouden, dat we per dagdeel, stemming,
seizoen of liefst per uur, van parfum moeten wisselen.” (regels 66-69)

23 **maximumscore 1**
(alinea) 7

24 A

25 B

26 B

27 B

Schrijfofdracht

Vraag	Aftrekregels	Aftrek
-------	--------------	--------

28 maximumscore 13

28.1 maximumscore 6

Aftrek inhoud

De score is 6 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

Indien de volgende elementen onjuist zijn of geheel of gedeeltelijk ontbreken:

- jezelf voorstellen met naam, klas, docent maatschappijleer (samen één element) 1
- inhoud plan van de directie 1
- benoemen van drie discussiepunten, per element 1
- standpunt van briefschrijver en klasgenoten 1
- twee argumenten voor standpunt, per element 1
- vraag naar standpunt van de oudervereniging 1
- vraag om hulp van de oudervereniging 1
- dank voor de aandacht 1
- reactie op korte termijn 1

28.2 maximumscore 4

Aftrek taalgebruik

De score is 4 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

- één of twee formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 1
- drie of vier formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 2
- vijf of meer formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 3
- één of twee spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten, inclusief ten onrechte opgenomen of weggelaten hoofdletters) 1
- drie of meer spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten, inclusief ten onrechte opgenomen of weggelaten hoofdletters) 2
- twee of meer interpunctiefouten 1

Deze aftrekregeling geldt onverkort voor alle kandidaten.

28.3 maximumscore 3

Aftrek presentatie/conventies

De score is 3 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

Indien een of meer van de volgende elementen onjuist zijn of ontbreken:

- samenhang en logische volgorde, per element 1
- alinea-indeling 1
- verzorgde indruk 1
- naam, straat, huisnummer, postcode, plaatsnaam afzender (samen één element) 1
- plaats en datum (namelijk 2 februari 2010), per element 1
- naam, straat, huisnummer, postcode, plaatsnaam geadresseerde (samen één element) 1
- aanhef 1
- regel wit na aanhef en voor slotformule, per element 1
- slotformule 1
- ondertekening en/of naam 1

NB In het programma Wolf vermeldt u de scores van de kandidaat op elk van de drie afzonderlijke beoordelingscriteria.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 25 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	Naar een artikel van Astrid Smit, Intermediair, mei 2007
tekst 2	Naar een artikel van Kees Smits, de Volkskrant, 4 april 2008
tekst 3	Naar een advertentie in Trouw, 7 april 2008
tekst 4	Naar een artikel van Ivo Weyel, Elsevier, 17 mei 2008